

Miesten tasa-arvo ry kommentoi isyyslain uudistamista nimenomaan miesnäkökulmasta.

Miesnäkökulmasta isyyslain uudistamisessa on nähtävissä kaksi päätavoitetta:

- A) Lain tulee olla sellainen, että se turvaa lapsen oikeuden isäänsä ja isän oikeuden lapseensa.

Äidillä ei saa olla mitään yksipuolista päätösvaltaa, jonka turvin hän voisi riistää lapselta isän, tai isältä lapsen. Tältä osin uudistusesitys on aika hyvä: äidin oikeus estää isyyden selvittäminen tai vahvistaminen poistuisi, ja isänä itseään pitävällä miehellä olisi tietyissä tapauksissa oikeus ajaa kannetta isyytensä tunnustamiseksi ja aviomiehen isyyden kumoamiseksi isyysolettamasta huolimatta. Tätä kanneoikeutta ei kuitenkaan pitäisi rajoittaa tiukoilla kriteereillä, vaan kanneoikeuden perusteeksi pitäisi riittää se, että isänä itseään pitävä mies kykenee esittämään vakuuttavat todisteet siitä, että hän todella voisi olla lapsen isä.

- B) Lain tulee varmistaa se, ettei mies joudu koskaan vastoin omaa tahtoaan elatus- ja kasvatusvastuuseen lapsesta, joka ei ole hänen omansa.

Kyse on miehen oikeusturvasta. Nykyinen tilanne tekee huijaamisesta ja hyväksikäytöstä aivan liian helppoa. Tässä suhteessa uudistusesityksessä on vielä toivomisen varaa: isyysolettamasta luopuminen olisi hyvä idea, ja dna-testauksen isyyden varmistamiseksi pitäisi olla kaikissa tapauksissa mahdollista, jos isäksi väitetty mies sitä haluaa. On myös lapsen etu saada tietää totuus isästään. Nykyisin tieteellinen ja teknologinen kehitys mahdollistaa isyydestä varmistumisen helpommin kuin koskaan ennen. On parempi tarttua tähän mahdollisuuteen ja asettaa sille isyyslaissa hyväksyttävät rajat, kuin yrittää kieltää se, sillä silloin ihmiset helposti ryhtyvät omatoimiksi.

Työryhmän esitys siitä, että avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten isyys olisi mahdollista tunnustaa jo ennen lasten syntymää, on käytännönläheinen ja kannatettava. Se vähentäisi byrokraattisuutta. On myös hyvä, että tämän ennalta tehdyn tunnustuksen peruminen on mahdollista tietyn ajan lapsen syntymään jälkeen. Näin voidaan välttää turhasta hätäilystä mahdollisesti aiheutuvien virhearvioiden eskaloituminen suuremmiksi ongelmiksi.

Työryhmän näkemys naisparien vanhemmuuden vahvistamisesta on perusteltu. Jos naispari on hankkinut lapsen yhteisymmärryksessä hedelmöityshoidolla, eikä siittiöiden luovuttajaa voida vahvistaa lapsen isäksi, tulisi äidin naispuolisella avopuolisolla olla mahdollisuus tunnustaa vanhemmuutensa jo ennen lapsen syntymää. On syytä todeta,

Miesten tasa-arvo ry:n lausunto isyyslain uudistamisesta

että sijaissynnytyjärjestelyjen kieltä asettaa miesparit sukupuolen perusteella eriarvoiseen asemaan lasten hankkimisen suhteen. Tämä on tasa-arvo-ongelma, joka on ratkaistava mahdollisimman pian.

Työryhmän esitys kanneoikeuden palauttamisesta heille, jotka ovat syntyneet avioliiton ulkopuolella ennen nykyisen isyyslain voimaantuloa, on ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa edistävä ehdotus.

